

جامعہ الزہراء (س)

معاونت بین الملل

تحصیلات تکمیلی

پایان نامہ پر ای دریافت درجہ کارشناسی ارشد در

رشته اخلاق و تربیت اسلامی

تفکر از دید گاہ آیات و روایات

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای محمد حسن ربانی

دانش پژوه

دفتر نشریاتی

عنوان	فهرست مطالب	صفحه
	فصل اول	
پیشگفتار		۱
مقدمه		۲
اهداف تحقیق		۳
تبیین موضوع		۴
ضرورت و اهمیت موضوع		۴
پیشینه بحث		۵
	فصل دوم	
تعریف لغوی و اصطلاحی		۱۲
تفاوت تفکر با تذکر		۱۴
تفاوت تفکر با احساس		۱۷
انواع تفکر		۲۱
شرائط تفکر		۲۴
اخلاق و اندیشه زایی _ فکر ناب و اخلاق پاک		۳۲
	فصل سوم	
اهمیت و ضرورت تفکر		۳۵
تفکر در قرآن		۴۳
تفکر از دیدگاه اهل سنت		۴۸
فوائد و آثار تفکر		۵۴
فوائد و مزایای عام تفکر		۵۸
مزایای موردی تفکر		۶۰
فوائد مستقیم و غیر مستقیم		۶۲
	فصل چهارم	
موضوعات و منابع تفکر		۶۴
منابع تفکر در اسلام		۷۰
موانع تفکر		۸۶
نتیجه گیری		۹۲

مقدمه:

از آنجا که بشر در انتخاب راه مختار است و هر انتخابی نیاز به تفکر دارد، اگر بین دو مسیر یا چند مسیر قرار گیریم و ندانیم که کدامیک بهتر ما را به هدف می‌رساند باید فکر کنیم و ویژگی‌های این مسیرها را مورد تأمل قرار دهیم تا هم راه درست را انتخاب کنیم و هم از عواقب انتخاب مسیر انحراف در امان باشیم. به هر حال تفکر در هر انتخابی لازم و ضروری است.

انسان باید مسیری را انتخاب کند که او را به قرب الهی برساند و این مسیر نیز نیاز به تفکر دارد.

زیرا تفکر انسان را به حق نزدیک می‌کند و اصل عمل انسان را به خواب می‌رساند. لذا در متون دینی ما یک ساعت تفکر را بهتر از هفتاد سال عبادت شمرده‌اند.

در این مقاله گذری در اهمیت تفکر از دیدگاه قرآن و سنت داریم تا اهمیت آن را در آیات قرآن و روایات ائمه مورد بررسی قرار گیرد.

در ضمن اینکه مفهوم تفکر را بیان می‌کنیم.

و فضیلت تفکر در متون اسلامی بیان خواهد شد به عنوان مثال در روایتی از امام

کاظم (ع) در همین زمینه آمده که ایشان فرموده‌اند: «يَا هِشَامُ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى

بَشَّرَ أَهْلَ الْعَقْلِ وَالْفَهْمِ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ فَبَشِّرْ عِبَادَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ أَحْسَنَهُ أَوْلَئِكَ

الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَ أَوْلَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ^۱

امام (ع) فرمودند: ای هشام خداوند متعال اهل عقل و فهم را در کتابش بشارت داده است فرموده است: «بندگانم را بشارت ده آنانکه سخنان را می شنوند صاحبان عقل و اندیشه اند».

با توجه به این حدیث اهمیت و فضیلت تفکر تأیید شده است این نوشته ای را که شما در پیش روی دارید شامل چهار فصل می باشد که هر فصل آن شامل چندین بخش می باد. در فصل نخست به این موارد اشاره می شود: مقدمه، کلیات که شامل تبیین موضوع، اهمیت و ضرورت موضوع، اهداف تحقیق و پیشینه بحث می باشد. در ابتدا بیان می شود که موضوع پژوهش تفکر است و آن هم از دیدگاه قرآن و سنت و در اینجا از فرمایشات معصومین (ع) نیز استفاده شده است.

اهداف تحقیق:

شناخت بیشتر خود و شناخت ذات حق و تدبیر بیشتر در جهان و دیگر اینکه باعث شد این موضوع را انتخاب کنم براساس علاقه ی شخصی بود می خواستم در این زمینه اطلاعات بیشتری پیدا کنم و توانسته باشم در زندگی خود و دیگران گامهای مؤثری بردارم و با تفکر و تعمق بیشتر به اسلام و مردم جامعه خود خدمت وافری داشته باشم.

^۱ کافی، ج ۱، ص ۱۴، حدیث ۱۲.